

Ezen lapok minden héten négyyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. **Előfizetési ár** félre: Buda-pesten házhöz-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hirdetéseknek minden apróbetűs hasábrsoraért 5 (öt) ez. kr. fizetnek.

Vasárnap

321.

Januar 18. 1846.

Előfizethető minden kádóhivatalban, hatvani utca alatt Horvát-házban 483k szám alatt Földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az a u s z t r i a i birodalomban külföldre menendő példányokat csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

A lapjainkra előfizetni kívánóknak teljes számú példányokkal még folyvást szolgálhatunk.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. A horvát bonyodalmak IV. Megyei Közigyelések Hontban. Marosban. Budapesti hirharang. Pozsonyi levél (egy kis rajz Pestnek mint középponti megyének országutáról. Külföld: Nagybritannia, Franciaország. Amerika. Hivatalos és magánhirdetések.

MAGYARORSZÁG és ERDELY.

Öcs. ap. kir. Főlsége a Bélik József székesi püspök által Andujár János nagyprépost püsp. helyettesül választását legköv. helybenhagyti egyszersmind öt püspöki czimmet díszesíteni méltóztatott.

A ngyu magy. kir. udv. Kamara Steiger Agoston szlatinai k. ellenőröködő somámsamestert kopolopajai k. vasműellenőrré alkalmazta.

△ A horvát bonyodalmak IV. Azon ellenvételek, melyek a legutolsó tartománygyűlés eljárása és végzése ellen följóhatnak, két részre oszolnak: a mennyire t. i. vagy magának a tartományi gyűlésnek megtartása módját 's az ezt illető legfelsőbb k. rendeletet, vagy annak végzéseit 's határozatait illetik.

Az elsőre nézve felesleges lenne azok után, mik e tárgyat illetőleg lapjainkban ismételve mondtunk, új okoskodásokkal előállani, és így csak a másodrendű ellenvételeket veendjük föl észrevételeink tárgyau!

Mielőtt mindazáltal azon főkérdés eldöntésére mennénk át: vajjon fekszik-e törvény vagy alkotmány-sértés abban, hogy ő felsége egyenesen magára a tartománygyűlésre bízta önrendezésének föladását? azon mellékes kérdést kívánjuk eldönteni: mennyire sérelmes azon legfelsőbb intézkedés, mellyel fogva ő felsége a tartománygyűlést a turmezei nemeseknek zágrábmegyei szavazati jogok iránti véleményadásra fölszóllította? — Ha nem lehet alkotmányellenek állítani azt, hogy ott, hol kölesönös jogkövetelések állnak egymás irányában, a dolog valódi állásának fölvilágosítására mindennél gyűjtetnek adatok: ha törvénysértésnek nem tekintendők, hogy alkotmány hazában az illető rendek véleménye is kikérteket oly tárgyakban, melyek a körülmények kifejlődésénél fogva, országos fontosságúak lettek; ha végre vélemény magában még törvénysértés nem lehet: akkor sem a kormányának eljárásában, sem a tartománygyűlés véleményében sérelmet nem láthatunk!

A sokszor fölhozott 1723: 92dik és 1741: 61dik t. c. cikkkek e kérdésben eldöntő erővel nem bírnak; mert csak teljes általánosságban erősítik meg a turmezei nemességnek gyakorlat által támogatott jogait és kiváltságait, de a föl: ezen jogaik és kiváltságok zágrábmegyében gyakorlandók-e? fölvilágosítást nem nyújtanak. Mert, — s itt figyelmet kérünk, — nem a körül forog a kérdés: országos nemeseknek tekintendők-e a turmezei? hanem csak a körül: tekintendők-e oly kebelbeli zágrábi nemeseknek, hogy jogukat éppen zágrábmegyében gyakorolhassák? oly megyében, mellyben választási és tanácskozási jogokat gyakorolni kívánunk ugyan, de mellynek hatóságát, számos oklevél tanúsága szerint, mindig elleneztek vagy legalább a legszűkebb körre szorítani kívánták. — A dolog érdeme iránt nem nyilatkozunk; csupán azt állítjuk, hogy nem ismerünk ennél szövevényesb, nehezebb, és mégis közjogi tekintetben meddőbb kérdést, mely nem is annyira a politika mint a törvénykezés útjára tartozik. Mindazáltal vajmi kevesen azok közül, kik hazánkban a turmezei követeléseit mellett szólalnak föl, vették magoknak azon fáradságot, a dolog valódi állásával megismerkedni, mert ha ezt lelkiismeretesen 's komolyan tették vala, valóban nem fejtenének ki annyi lelkesedést oly jogok iránt, mellyeknek a lelkesedés-elel éppen semmi dolguk sincs, 's mellyek kiválásában vagy védelmében egy jó prókátor többet nyom szán fellengző szónoknál. —

Mi már a tartománygyűlésnek a közös törv. hozás befolyása nélküli rendezésében fekvő állítólagos törvénysértéséget illeti, ezen kérdés föl fogásunk szerint egyedül a történet, a gyakorlat, 's a törvény alapján eldönthető: minden más kútfőből, p. o. általános alkotmányos nézetekből, az állások anomáliájából 'sat. merített indokok szolgálhatnak ugyan jövendő intézkedések alapjául, de a jelenleg létező viszonyok törvényességének mérlegét nem képezhetik. Ha a tart. gyűlés önrendezése által nem gyakorlott más jogot, mint olyant, melly őt a történeti kifejlődés alapján, a gyakorlat vagy törvény szerint illeti, akkor részünkről ő felségének ezen rendezés tárgyalására felhívó parancsában sérelmet nem láthatunk. A ki hazai törvényeinket figyelemmel vizsgálta, meggyőződhetett a fölöl, mint azt már más helyen is említettük, hogy azok régebb 's újabb időkben némely általános törvényes intézkedések alkalmazását a kapcsolott részekben, a bánta 's az ottani rendekre bízzák p. o. újabb időkben az 1741: 48. 4. sz. 'Bano cum SS. et OO. eorundem regnorum; ' a 11dik rész más odik czime a municipális szabályok alkotásának jogát fönhagyja 'sat., miből természetesen ezen részre nézve egy közös tanácskozási testület lön szükségessé. Igaz, a tudósok 's történetbuvárok vitáznak a felett: milly országok részre képezteék légyen a hajdani Horvát és Horvátországot; azt is hallottuk említetni, hogy Horvátországban csak újabb időkben rendszeresítettven ismét a megyei gyűlések, a tart. gyűlés nem volt más, mint a megyei gyűlések pótléka, de miu-

tán a múlt század törvényei a mostani kapcsolott részeket a régi Slavoniával ugyanazonosították, miután továbbá a megyei szerkezet megújított rendszeresítése után keletkezett 1797/ki 58d. t. c. zikk a tart. gyűlést nyilván említi 's minden ezen országokat egyetemben (in concreto) illető municipális kérdéseknek eldöntését odautasítja („municipalibus eadem regna in concreto respicientibus porro quoque in generalibus eorundem R. congregationibus pertractandis.“) az egész kérdés csak oda irányul: a tart. gyűlés rendezése oly municipális kérdés-e, melly a kapcsolott részeket egyetemben érdekli?

A tartománygyűlés, mint Európa majdnem minden politikai testületei, számos phasion ment keresztül, míg végre a megyék ujonan történt rendezése után, azon formát vette magára, mellyben a legújabb időkig működött és melly szerint a Magyarországon is régebb időkben létező példa nyomán (l. t. k. Jászay A. sz. k. városok szavazati joga), a püspökökn. főbb hivatalnokokon, főrendeken, káptalani, megyei és városi követeken kívül, még egyes kitünőbb nemesek is személyesen meghívtak, minden szavazati-arányi követelések és a többi jelenlévők felszólalási jogának (votum informativum) fenmaradása mellett, a törvénynek, a „vota saniora“ iránti rendelkezése és az elnökségnek, azon alapuló határozat kimondási joga által el lévén hártva. Mindezen változások történetek a nélkül, hogy a közös hazai törvényhozása azokra befolyt volna, és mégis, mint említettük, az 1797/ki: 58. t. c. a municipális ügyek iránti intézkedést egyenesen a tart. gyűlésre bízta, melly akkor, éppen úgy mint most, egyaránt tanácskozó és választó testület volt. Ismerjük azon ellenvetést, hogy a tart. gyűlés a magyar országgyűlésre követeket választván, ez által nem tisztán municipális jogokat gyakorol, és hogy ennél fogva a választó elemek a közös törvényhozás befolyása nélkül nem rendezhetetnek. Mellányoljuk ezen ellenvetés fontosságát: de vizsgáljuk a dologt közelebbről. A kapcsolott részek követi, kik közül egy, az 1625: t. c. alapján a főrendi táblán ülésel és szavazati joggal bír, nem egyes megyéknek, de az összes kapcsolott részeknek képviselője, választást tehát nem az általános nemesi jognak gyakorlatán épül, hanem egy tartományi, municipális jog élvezését képezi, mellyre nézve kétségekívül municipális kérdésnek tekintendők, kik által és mi módon gyakoroltassék? — Vannak ezen, mint minden más municipális jognak is, bizonyos korlátai, mellyeket a III. r. 2. t. c. zikk kijelöl. Ha p. o. a tart. gyűlés a választási jogokat olyanokra ruházná, kik hazai törvényeink szerint eddig választási joggal nem bírnak, és kik mellett az ottani gyakorlat nem szól, p. o. a nemesekre, ezen korlátok meg lenének sértve; de midőn azoknak gondos megőrzése mellett, municipális jogról törvényszabta uton intézkedik, hiába vádoltatik — és vele együtt a kormány — törvénysértésről és a törvényhozó test jogainak csonkításáról azok által, kik megyei végzésekből, mint p. o. a honoratorok tárgyában, az összes törvényhozás feladása bitorolni nem átalolták, és csak akkor látszanak viseltetni gyöngéd figyelemmel irántok, midőn azokat a horvát tart. gyűlés és nem hazánk némely radicalis megyei ellen védelmezni kell. Hogy pedig a kapcsolott részek követinek választása municipális jog gyakorlatán épül 's a magyar megyei követek választásával egy vonalon nem áll, annyival bizonyosabb, mert részünkről nem ismerünk oly magyarországi követet, ki több törv. hatóságok által választatnék; nem ismerjük a választási jog oly módoni gyakorlatát, melly mellett a csak egy megyében bírtokos vagy települt nemes egyén követváltási jogát háromszor, mint a tótországi megyékben 's a kapcsolott részek sz. kir. városokban, vagy legalább kétszer, mint a többi horvátországi törvényhatóságokban, gyakorolná. És ezáltal megszűnik azon ellenvetés nyomátéka is, hogy a tart. gyűlésnek nem lehet jogában a hazánkban divatozó közvetlen választás elmellőzésével a közvetett választás elvét eltagadni, mert ellenkezőleg az sem állhat jogában, egy nemes személyt kétszeres vagy háromszoros közvetlen választási joggal felruházni. A közvetlen választás továbbá a tart. gyűlés tervezete által — mellynek érdemleges vitásába egyébirant nem eszkezdünk — kizárva éppen nincs; gyakorolják ezt az ugynevezett alsó-tótországi megyék, az 1751: 23. t. c. zikk értelmében a magyar országgyűlésre, nemkülönben a tart. gyűlésre küldött követek irányában; gyakorolják azt továbbá azon horvát hatóságok, mellyeknek, mint a káptalanoknak és sz. kir. városoknak, a magyar országgyűlésen külön követek vannak; ezek és a tart. gyűlésre küldött követekre nézve gyakorolja végre a magyar országgyűlésen külön képvisellett nem bíró horvát nemesség is azon követeket illetőleg, kik által a tart. gyűlésen képviseltetik. Mind ennek oka abban keresendő, hogy a kapcsolott részek országgyűlési követi képviselik ugyan a három horvátországi megyéket, mellyeknek tulajdon követek nincsenek, de képviselik egyszersmind a kapcsolott részeket egészen össze gó kben is. Ezen sajátlagos állás példáját megyei választásaink hiába keressük, 's azért azokból a tart. gyűlésre nézve következtetést vonunk nem lehet. A kapcsolott részek országgyűlési képviselleti rendszere oly municipális jog tehát, melly hazai törvényeinken alapszik 's melly iránt a fenemlített 1797/ki: 58. t. c. értelmében, a tart. gyűlés hatásköré korlátlan belől, minden törvénysértés nélkül erő-

teljesen intézkedhetik. Járul ehhez még azon körülmény is, hogy az 1836iki eszt. óta, a tart. gyűlés önrendezését mindig sürgeti, és e kérdésben egy választmányt is küldött ki, mellynek munkálata a legutolsó magyar országgyűlésen sokszor említettett, anélkül, hogy kiküldetése alapján törvényessége kétségbe vetett volna; ide járul az is, hogy a múlt követváltás óta, a különböző véleményárnyéklatoktól különbözőleg magyarozott gyakorlatnak kétségtelen határozat általi végképeni megállapítása szükségessé vált; hogy végre, midőn a turmezei folyamodás alapján a követváltás törvényessége vétett a magyar országgyűlésen kétségbe, a követi tábla egy új tart. gyűlés tartását sürgette, mellynek föl fogásunk szerint éppen az ellenkező jogkövetelések iránt, és így rendezőleg kellett volna intézkedni. Mert ha a turmezei követeléseit, az eldöntő egyéni nemesi szavazati jogot törvényszerűnek el fogadja, rendezőleg intézkedik azok irányában, kik mint a tart. gyűlés más elemeinek többsége ezen követelést alaplatannak tekintik; ha ellenkezőleg el nem fogadja ezen egyéni szavazati jogot, ismét rendezőleg lép fel és így csak azt teszi, mi most az eljárása elleni ellenvetéseket fölhitta!

Milly szörnyű anomáliák! így szólalnak sokan, ha jelen cikkünket olvasandják. Az alsó-tótországi vagyis Szerém, Verőce és Posega megyék tulajdon követeket küldenek az országgyűlésre, éppen úgy a horvátországi káptalanok és városok, és mégis gyakorolják befolyásukat a tart. gyűlésen választott követekre nézve is 'sat. Ismételjük állításunkat, hogy bármely viszonyban anomáliája még nem elégséges törvénysértésnek bebizonyítására. Illy okoskodás alapján, melly mindent törvénysértésnek tekint, mi a nomáliának mutatkozik, alkotmányos jogainkat nagyobb részt sarkokból kiforgatni lehetne. A reformok föl adása nem az, hogy logikai szabatoság létezzék minden institutiókban, hanem egyedül az, hogy a káros befolyású intézkedések törvényes uton módosításának. Végre, ha az országnak, egy sajátlagos állás részében az ugynevezett anomáliák annak törvénybiztosította jogával összeszövődtek, minden módosításuk lehelyesebben az illetőkre bízatik, mert, ha az más befolyás által kísértetik meg, éppen az alkotmányos jogokhoz ragaszkodásnál fogva, az anomáliák nemzeti jogokként védetnek, és azon harez, azon ellenségeskedés, mellyet megtámadások és védelmek fölhi, ritkán áll arányban azon haszonnal, melly megszüntetésükből a közös hazára váratik.

Megegyés.

HONTBÓL. (Még egy előleges tudósítás.) Ipolytság, januar 14. Mielőtt nagy jelentőségű közgyűlésünk terjedelmesebben leirhatnám, engedje a t. szerkesztőség, hogy a mai napig történetéről röviden tudósítsam.

Januar 7-ken megnyitván főisp. helyettesünk a gyűlést, alig hangzottak el engesztelő szép szavai, alig ő felségének saját aláírásával költ k. k. leirata, mellyben a törvénysértés gyűlékezett tartó ellenzéki töredéknek mult aug. 14-kei közgyűlésben elkövetett merényei 's rakonczatlankodásai határozottan rosztaltanak, 's kimondatik, hogy a megye illyeseket többé ne engedjen meg! csakhamar fellélt K. A. Th. ur 's remek szónoklatával indítványozá, mik alább mint határozatba ment végzése feljegyezve. K. A. Th. indítványát 22 szónok támogatta, ellene 7 nyilatkozott; 's miután főisp. helyettes felszóllíta a rket: kívának-e a tárgy felett szavazni? (a conservatív részről még 70-en valának szólásra följegyezve, az ellenkezők 4-en) az ellenzék is megismerve a roppant többséget 's, szavazatni senki nem akart és vég-

Perse hogy megismerte, mikor már eltagadni nem lehetett! De miért nem ismerte tehát meg angustushan, noha akkor is csak oly kétségletlen volt mint most? Mirevaló volt a megye ezimet bitorlani, fellarmázni az országot, konganai a vészharangot, nem okos emberrel is annyi puskaport elődoztetni és vagy 10-12 megyét felültetni? Es az illyen ügy mellett aztán nincs több 7 emberrel egy megyében, ki száját megnyissa! Bizony mondjuk, a ki már felkoti a kolompot, annak egy kissé jobban kellene harangozni tudni — még pedig otthon. Mert nem elég am Becest, Budát, Pestet bebarangolni deputatio formában, hanem földolog volna, ha már illy faba vagjuk a fejszét, otthon allani erősebb lábón. Az meg hagyján, ha a honti ellenzék csak magát vagy Pestmegyet compromittálja, ennél kisebb gondunk is nagyobb; de mennyi időt elfecséreltetett hasztalanul országzerzte, hogy ingerlette a kedelyeket, mennyi roszt vert csinált felsült agitatioja által! Pedig beh szeretik ezen urak elmegetni a felelősséget, de az eféle bünökert azért még sem szeretnek aztan felteni: — igen természetesen, mert pártuszvenedély lebilincselve tartja az önkébelbeli kis birot. — Beményljük egyébirant, hogy azon vakfoldozások, mellyek a honti ellenzék karhözatas ingerlésére, a pestinek szokasos készségű közremunkálása mellett, ezen szomorú celebritásu ügyben comicus morgadommal ittott a hazában el-elurrantak, nem fognak elfelejtetni a nélkül, hogy marandó tanulság ne merítettnek belőlük. Szerintünk újabban behizonyult ismét, hogy alaptalan hírterjesztgetések után, egyoldalú értesítésre elindulni, masok helyegyeibe fogadatlan prókatorilag avatkozni, más törvényhatóságok alkotmányos állását nem tisztelni, ellen- és rokonszenseinket gyűlölködéssel felpaprikázva alkotmányos szerlertások 's minden törvényes tekintely felibe helyezni; itelni akarni minden felett ítélőképesseget, rendezni akarni mindent a rend tisztelete és fogalma nélkül, nem vezethet egyebhez, mint az illyen — Isten es ember előtt — meg-

zésül kimondatott: 1) Felírás ő felségéhez, melyben köszönjük atyai gondoskodását, s leírva a megyének 1842-ik év őtai állapotát, kérjük, hogy, habár hatósági körünkhez képest a hamis levelet koholók ellen intézkedtünk s ezentúl is rendelkezni fogunk, ha mégis erőnket túlhaladó erőszakoskodások történének, kir. hatalmával élni kegyeskedjék. 2) Körlevél intéztetik minden megyéhez, melyhez az említett felírás leszen csatolandó s melyben kimondatik, hogy az aug. 14-kei törvénytelen gyülekezethől kelt felírás és körlevelek tartalma nem egyéb, mint hivatalvágy-szülte bosszúból keletkezett rágalom, melyben a megye nemcsak nem osztozik, hanem annak ellenében nyíltan kimondja, hogy ha nem a nagy Majlath György, amaz országos kitüntetés volna a főispán, kinek már neve is fényt áraszt megyénkbe, valóságos főispánul mostani helyettesünket kéri, kik ki 3) Ugyanezt megírjuk nádor ő fensége és országbíró ő excellenciájának is (mivel a törvénytelen gyülekezethől e méltóságoknak is iratolt). 4) A törvénytelen gyülekezethen működő helyettesített tisztviselők s a küldöttség tagjai, az 1723. 12. Czikk 1 és 5. §§ értelmében közkereset alá vétetni rendelkeznek. Végre 5) Pestmegyének az ugynevezett új rendszer tárgyában iratott azon levelekre, melyben különösen Hontmegyére hivatkozik, válaszlatni rendeltetett, hogy nézetekben nem osztozunk, abban semmi újat, semmi veszedelmest eddig nem látunk, mihelyt annak jelei mutatkoznak, Hontmegye nem fog késni jogai mellett felszólalni; kíméletesen megmondatik az is: hogy helyüeinkei avatkozását nem szeretjük. — Mindezek azonnal meghibésztettek, s így az e napi gyűlés d. u. 3 óra tájban, a legjobb rendben eloszlott. E napi tanácskozások elég illedelmesen folytak, mit egy részben annak, mert az első illetlenül szóló ellen (Cz. E. th.). minthogy az elnököt sérté, s felszólítatva: mentené magát, nemcsak hogy nem védelmezte magát, de szavait ismételte, kétszeri díjban, és pedig 200 pftban, azonnal lemarasztaltatott s az ítélet ki is hirdettetett; de más részben és leginkább annak tulajdonít-ható, mivel meg valának az ellenzéki urak győződve, hogy a legesélyesebb tetleges, erőszakkal párosult föllépés a legvesélyesebb jeleneteket idézhetné elő, pedig a hősi szellem nem bántja őket.

Január 8-án. E napi gyűlésben a katonai karhatalom iránti helytartósági intézkedést, a szabólesi és nógrádi új rendszer iránti levelek, az aktiók megrendelését tárgyzó tegnapi végzés autenticiója és több rendbeli be- és kitáblázások foglalkoztatták a megye rendeit. Az elsőre nézve: 23. 11 ellen oly módon fogadta el az intézkedést, hogy csak a fő- és alispánok élhetnek azzal, az első a kormány-nak, az utóbbiak a megyének tartozván felelősséggel. Rögtön szükség esetében a sz. bíró a megyékben lévő elnököt köteles megkeresni. — A szabólesi és nógrádi leveleket, mivel a tárgyra nézve már tegnap a pesti levele nyilatkoz-tak, tudomásul vették. A gyűlés 3 óra tájban jó rendben oszlott el.

Január 9-én. A zalai, Partium iránti levelet olly-formán pártoljuk, hogy, habár tudjuk az akadályokat, mi-után mégis a törvény meg van hozva, azt teljesíteni kell. — Pestnek két levele a nádori ünnepély iránt közlekedéssel fogadtatott — Csongrádnak ő fels. lakása iránti levelet szinte pártoljuk; valamint Szepesnek is S. kapitány ellen hozott katonai ítélet iránti felszólítását, olly világos megjegyzéssel, hogy az ítélet törvényesen meghozatván, nem változtható; ha mégis a formáságokban valami hiány lett volna, azt ő felsége helyrehozni kegyeskedjék. — Turmező, Zágráb és Vasardmegyék leveleit tudomásul vettük. — E napon történt felszólalás s illetőleg azon kérdés: hol van Pestmegyének azon levele, melyet R. J. pestmegyei aljegyző (különben honti származású) még a gyűlés első napját megelőző est-ven másod-alispán urnak adott volt által? Mire másod-alis-pán ur hivatalosan jelentette, hogy a tisztelt R.—y ur még jan. 6-án este nála (állítólag a horvát-ügyről szóló) egy, min-den külső formáságokkal ellátott s Pestmegyétől Hontme-gyének szóló hivatalos levelet a végeztet hagyott vala, hogy azt a rtknek nyújtsa be; azonban nem sokára ismét — azon ürügy alatt, miszerint ezen levelet az elnökségnek maga ki-vánna beadni — magához vévén, elvitte. Minthogy a kér-

erdelmetlét fiasokhoz! És van meg kettő, mit ez eseményekből tanulhatni, és ez nem a legkisebb nyereség az egészben, az tud-ni: hogy Pestmegye nyoma után indulni vajmi bajos már mai napság, és hogy nincs nagyobb hűm, mint vezéri szerepet vinni akar-ni, ahoz megkivántható tulajdonok nélkül. Nem igen kedvez-nek már az eféle vezérkedésnek a conjuncturak. Idővel mindent elhasznál az időnek kerlehetlen foga, és semmit előbb mint a bi-torlotti reputációkat. A mi megjárna borzadalmas dörgédeszü vezetőzikknek, az biz vezérfelírásnak, vezérkörlevélnek már nem járja meg, mert azt a lohátról beszélgetést, azt a semmit-mondó pathos, azt a képzelt rémalakoktól örökös didergést, azt a comic-us elbizakodás kiseretében nyilatkozó kifogyhatlan aggodal-makbani vitézkedést, nagyon kezdik és méltán unni az emberek fiait, s előbbutóbb csak le kellend már szállni arról az őrös sejtenger ködeben szaguló Pegazusról, és saját kapunk előtt sepregetni, mert bizony van mit, csak legyen kedvünk, elég szerénységünk és önmegtartózkodásunk, tehát igaz hazafiságunk hoz-za. Ha például azon felhevülést és melegséget, melyet arra szoknak fordítani bizonyos urak, hogy másokat nemcsak alap-talan, de rosszul és gazda nélkül kiszámított jayvezekelésükkel be vigyennek a sárba, ugyanazon buzgalommal — de több eszély-lyel — csak egy parszor irányzanak oda, hogy önmeggyök sa-ran diadalmaskodhassanak, nincs benne kétség, hogy jobban le-hetne haladni az emberek fiainak azon megyében, melynek neki szónokai a ferdén annak keresztelt haladás lobogóját ahoz szük-séges tulajdonok nélkül, vélik elővihetni, noha az busan log alá azon rüdről, melyre tüzetelt, mert sem az élet fualma nem da-gasztja, sem a siker áldásának fényugara nem ékesíti, sem végre az ország alkotmányserü többsége nem követi. — S z e r k.

déses levelet mai napig, és így már negyednap sem adta senkinek, noha folyvást jelen van, és, mint észre lehetett venni, csak egy pár perezzel előbb surrant ki a teremből, a megye rdei Pestmegyének olly értelmű levelet rendeltek iratni, melyben a megnevezett hivatlen levélhordónak, mint Hontmegye tulajdonát konokul letartóztatónak, megfenyíté-tése keretik s arra szólítatik Pestmegye, hogy hivatalos leveleit az eddigi szokás szerint postán küldözze. — E tény igen felbosszantá a megye rendeit, látván, hogy az egész kijátszásra céloz, és pártzenvedély eredménye; an-nak folytában tehát indítvány tétetett, miszerint az ismere-tes horvát-ügy tárgyalassék, minek az lön következése, hogy nagy szótöbbséggel minden megyének megiratni ha-tározatott, hogy közudomásból tudjuk, mikép rövid átuta-zásban, pártemberektől fölszedett s még azt is konokul el-ferdített híreken alapuló agitációk történnek, minek helyt ne adjanak, mert az a Horvát- és Magyarország közti, annyira kívánatos kapcsolatot csak tágtítja. Adatokkal s világos tör-vényekkel megmutattatik, hogy mi eddig történt, nem sérel-mes; némely horvátok kívánatai pedig, még ő felsége által elfogadva ninesenek, tehát az azok feletti tanácskozás idő-előtti. A levél remekül van szerkesztve; ha a tisztelt szer-kesztőség kívánja, egész terjedelmében közlendem, sőt ha tet-szik, a minden tekintetben érdekes elsőnapí felírást s en-nek tárgyában K. A. ur th. urnak nagy hatálylyal mondott gyönyörű beszédét is. Ezután az adó kivetése megtörtén-tén, indítvány tétetett, hogy ezentúl törvényszéki bírák vá-lasztassanak. El nem fogadtatott; maradunk az előbbi szo-kás mellett leginkább azért, mert így is alig kap néha az elnök elég t. bíró. Végre több rendbeli brachialis kérdés, be- és kitáblázások törtévént, 3 óra tájban e napi gyűlés bejeztetett.

Jan. 10-én nagyrészben helyüeinkekkel foglalkoztunk; a húst 2 krajczárral fölemeltük (lesz 12—13), az ország-gyűlési költségek iránt kiküldött választmányak jelentésé-re határozok, hogy ha bár az eddigi kulesot igazságtalan-nak tartjuk, sieltetés végett az előbbinél maradunk és a sze-mélyt 8 krajczárra határozok. E részben a két párt vetél-kedve látszott a még mindig jelen volt számos kortesnek hi-zelgési. Hosszabb tanácskozást idézett elő a népevelést tár-gyazó helyt. tanácsai intézkedést, mi végre is csak választmány-ra bízottok: itt lehetetlen meg nem említenem, hogy e tárgy-ban F.—y. földmésri plebánus olly remekül szónokolt, mikép még az ellenzékre is látszott hatással lenni. E napon hatá-roztuk jövő gyűlésünk határnapjaul jövő april 27-két; törv.-székek tartására pedig május 4-ét.

Jan. 11-én a nagy zaj, járás kelés, kurjongatás az utcákon, nem hagyta kétkelkedni, hogy e nap valami kü-lönösnek leszünk tanui! És ime mi történt? az ellenzék lát-ván tökéletes semmisségbe süllyedést, hogy életének jeleit adja, s kortesvezéreit — kik illy teljes bukás mellett már-már egytől egytől elhagyandók valának — egykissé fel-bátorítsa, s szokása szerint a gyűlés menetét konokul meg-akadályozza, még vasárnap széküldözte embereit kortesek-ért, a végül, hogy a hétfői egészten csendes és kortes nél-küli gyűlés által elalattva a conservatíveket, kedden vártatlanul megrohannassa. Mit azonban ezek hétfőn este megtudván, azon éjjel szinte kirándultak s másnap reggelre a mit ha-

2) A posta iránti diffidentiae votum-nak következése talán, hogy már most ezek a zavarlevelek commissariusok, vagy is in-kább emissariusok által küldetnek szerte. Nagyon kíváncsiak va-gyunk tudni, vajjon ezen diffidentiae votum folytában, lelepend-é a posta — mert hogy le szokott ülni (a feneketlen sárban) azon liberális megyékben, melyek minden iránt diffidentiaival vannak, az egy önbölcsésen kívül, azt régen tudjuk. — S z e r k.

3) Igen nagyon kérjük és várjuk. — S z e r k.

4) Minden egyebet mellőzve, kérjük, mit mondana a honti ellenzék, ha illyen alattomos esnyt a conservatív párt kisertere meg? No hiszen volna nyers tömeg, zsarnokság, elnyomás, sat, feletti rimánykodás vég nélkül! Hiszen régen megszoktuk ezen keserves botákat. Ha a conservatív részben a szonokok és értel-mesbkek túlynyomó többsége mellett, csak egytlenegy, ugyne-vezett kortes van is, mindjárt kész azon állítás, hogy nyers tö-meg vitta ki a diadalt — ha ellenben a honti ellenzék győ-zött volna behozott cortesével, mindjárt meg volna fúva a diadali tarogató a felett, hogy az értelmesseg, támogatva az alkotmányt megtartott szegényebb-sorsu nemesség szon-toszerü tapintata által, győzött! Bizonyos urak szemében a tömeg csak addig nyers, míg velok nem tart, mi-helyt velok tart, zsufoilasig tomve van eszrel, erenylyel és osz-tonszerü tapintattal. Azonban hagyjan, most egyelőre érjék be annak kijelentésével, hogy az ollyan esnyt, mely a megyének több izben kétségtelenül constanzított szellemével ellenkező végzést fortely által kíván kiserikarni, egy értékeknek tartjuk az erőszakrai hivatkozással, egyszersmind megye-rendszer, közvetve tehát alkotmány megrontásának és ezeket öszvefogva, minden kritika alatti eljárásnak hisszük és valjuk. — S z e r k.

marjában összegyűjteni lehetett, behoztak. Valóban egész esodáig volt, mikint teheték azt olly rövid idő alatt, nemis másnak mint azon rendkívüli lelkesedésnek tulajdonítható, melyet a tisztviselőség (3 ravasz embert kivéve) általában egészen főisp. helyettesünk iránti határtalan szeretetében ki-fejteni szokott. A gyűlés 10 óra után megnyitván, né-hány száz kortessel láttuk a teremét megtömve, s egymás ellenében kurjongatni. Főisp. helyettesünk rövid megnyitó beszéddel inté a csendre s illő tanácskozásra, s a már fo-lyamatban levő helyüeinkek tárgyalására hívá fel a rtket. Azonban felállott I.—a Zs. s a bihari eseményeket rágalom-mal és elferdítésekkel elbeszélve, s a történt vérengzést a főispán helyettes parancsára történtnek rágalmazva, azt in-dítványozá: írjunk fel ő felségének, hogy a tisztelt főisp. helyettes hivatalától elmozdítottassék s bünpörbe fogassék, és mind erre a megyéket is felszólítsuk. Ezt pártolta 11 ellen-zéki szonok. Ellenben P.—y bíró urnak remek czafolatu be-szédére, melynek befejezése abból állott, hogy ne avat-kozzunk más megye ügyeibe, s most a gyűlés hetedik nap-ján illy éretlen, egészen I. Zs. urhoz illő indítványokkal a szegény adózó nép ügyeinek tárgyalatását ne akadályozzuk, és így azt mellőzve, megszakított helyüeinkek további folyta-tásához fogjunk — 37 conservatív szonok nyilatkozott (és így 37—11 ellen). E közben egy inkább nevesítéses mint ko-moly intermezzo történt. Ugyanis: az indítványozó I. Zs.—nak gyermekies viselete által felbosszantva egy valaki fölléve olly czímet sugott, miért minden más ember számolni kívánt vol-na az illetővel, de I. Zs. urf tanácsosbnak tartá megkapott czímet önmaga kikiáltani, s elégtételért könyörögni, de biz ezt — mint privát dolgot, — saját emberei sem pártolák, kiknek ugy látszik magoknak is terhőkre van már az urfi gyermekies viczkázósa. Igen tréfás volt hallani az e fe-letti vitálás alatt, hogy a nagy megyének egykori kitünő-sége, most ősz kis fia ismert hősiségét tanusítandó (Charzfla volt valaha) az asztal alá bútt, s onnan kedves övéinek nagy örömeire csak néhány nem nagy figyelmet érdemlő ültéggel, minden baj nélkül mások segédelmével vonzolatott elő. Sokan voltak még a conservatív részről szólásra felírva, de az ellenzék voksolást sürgetett, mit főisp. helyettesünk 2 óra tájban megvoldelvén, deputatiót nevezett; a voksolásnak d. u. 6 és 2 órakor vége lévén, a conservatív részben az indítvány mellőzésére 296, az indítvány mellett pedig 233, és így az ellenzék ebben is, noha előre tervezve, több nap-pal előbb készülve, a legnagyobb titokban minden erejét ki-fejteni iparkodott; a conservatív rész ellenében, mely csak egy pár órával a gyűlés előtt tudta meg a lönk tervöket, mon-dám, itt is csufosan megbukott; s jobbjaik pirulva érzik, hogy teljes bukásukat meg is érdemlik. Nem hiszzük, hogy valaha párt olly kicsinyesen bukott volna, mint a honti ellenzék, mely föltétele minden lovagiaságot, egészen s egyenkint (egy-kettőt kivéve), a legnagyobb poltroneriát tanusítva, csak gyáva-hoz illő alattomosággal kívánt, nem győzni — mert az már lehetetlen vala — hanem csak megmutatni, hogy vonaglásában is még rángatózik. De hogy is ne buk-nek olly ellenzék, mely helytelen működésével saját em-bereit is elidegeníti? pedig olly embereit, kik oppositív szellemben s valódi liberalismus térént minden tekintetben előttük vannak, s habár ők is politikai elleneink, de szilárd jellemöket, becsületességöket s aránylag a többihez képest talentumukat s tudományukat nem tagadjuk s becsuljuk, illyen a volt két követ, illyen van közöttük még egy-kettő; de hagyjuk ezt! E napi gyűlést a fentebbi végzés kimondá-sával főisp. helyettesünk hetedfél órakor berekeszté. És c-zel én is berekesztem ezen előleges tudósítasomat, azon öröm-kijelentéssel, miképen lélek-emelő nem azon roppant többség, melyel a conservatív rész bír; de annak tapasztal-lása, miszerint az értelmiség, szonoki tehetség, tárgy mel-lelti lelkesülés (mind annyi tulajdonok, melyekkel az oppo-sitio szeretne monopolisálni) a conservatív rész embereinél volt. És végre még egy hallatlan dolog is történt; t. i. az ellenzék főispáni helyettesünk ellenében az igazságot meg-vallá s tartózkodás nélkül kimondá, hogy tökéletesen jól s igazságosan elnökölt legyen. — Gyűlésünk még e héten szombatig s talán még a jövő héten is folytatattik. Szörnyű-ség! 15—20 év előtt két-három napig tartottak gyűléseink, most, ha e héten be nem végezhetjük, három hétig tartand. — A. B.

MARMAROSBÓL. Marmaros-Sziget, dec. vég-napjai (kiegészítése a mult hó végéről közleményemnek). Megyénkben kétféle haladás szemléltethünk jelenleg: az egyik hasonlít azon körjáték, — ugynevezett Ringelspiel — személyeinek haladásához, kik a falóra, vagy kocsi-ba felülve, legsebesebben rohannak előre, s mégis haladásukat rajtok kívül senki sem hiszi, mert ott ülnek fel, hol előbb meg állottak, s ott állnak meg, hol előbb felültek, a másik egy biztos lovon ügöző lovaghoz hasonlítható, ki szánakozva tekint le a Ringelspiel személyzetére, s lovának el-elhangzó dobbanásai tudatják velünk, hogy a lovak nem pihen. Hogy mi mellyik? s mely haladás osztályába tar-tozzanak mások? talán kiviláglik közleményemből. — Hó-doló tisztelettel, s hálaérzettel fogadtuk ő felségének a nevelés elrenlezése körül ismert rendeleteit; egyébiránt egy állandó, s ezen rendeletek végrehajtása felett örökös küldöttség nevezetett ki másodalispánunk elnöklete alatt, több világiakkal együtt mindkét felekezet papjaiból. — Csendbiz-tosunk bizonyos szatmármegyei rablókól elvett koronás tal-lért a letételi pénztárba adott által, mit is volt főpénztárno-kunk, a házi pénztár kiürülvén, elköltött, s a tallérnak, mint corpus delictinak, már most szigorubb rendeleteink után sem lehet nyomára akadni. Ide csaknem kell bővebb házi pénztárunk 2 p.ftig való megszorulása szolgáland akadályul. — Bors a, egyik legnevezetesebb némas helységünk, mely-nek eldőlei a tatárok honunba berontó hatalmát többször

megte- rendk- Megy- bujak- tóli m- gesne- lésem- már n- rendő- gond- kint fo- bennü- kint ha- hogy- midőn- közlek- lehet; - dus fé- próbál- Siker- szilárd- tónk o- milder- hatjuk- Saged- — ará- utalván- minteg- 54,390- nyomor- cziai; - tek; lé- Ezeken- resztül- hazával- tere e- háritás- nyitot- pénztár- elejéni- natoriu- közt ki- desurak- vaszra- lásoló- hiszűvel- lyezetv- tól; ho- a verek- épen az- nek töb- hagyatá- is a kat- nakozva- mondja- követv- ban rés- megbün- nöklete- szék tör- több, a- nyájon- lásait s- helyvé- ugyan e- tőlunk a- által a- Ringels- hélig tar- manzár- marad m- Es most- lene meg- számban- leczkead- jelenökn- már az é- között. - jelen? H- olvasgat- jó! min- megjelen- még vé- kább ver- Mert biz- mel kísé- napon; - a lezu- a Pesti- azon lap- szokta v- kel es- nimen- lévő párt- rekeszer- *) Ne- szeru ter- dandjuk m- tamen- lam in- quam m- **) A- nüket kir-

megtörték, annyira demoralisálva van, hogy most oda, egy rendkívüli törvényszéket valánk kénytelenek kiküldeni. — Megyénkben a legszegényebb verhovinai járásban a rüh, és bujakór rendkívül elharapódzván, a szegény nép ezen vész-től megóvása tekintetéből kórház-felállítását látók szükségnek. — A rabok drága kenyér részletei iránti előbbi köz-lemeset annyiban változtatom, hogy rabjaink kenyér helyett már most 2 icze tengeri lisztet kapnak naponként; dies-erendő ugyan az indítványozónak pénztárunk kiadásai feletti gondoskodása, de félek, hogy e dícséret fél év múlva más-kint fog hangzani. — Técsi bérczi utunk építtetése, mely bennünket Magyarhon nagy részével köntend öszve, napon-kint haladt előre a mult november első napjáig. Igaz ugyan, hogy nádor ő fensége mély belátása még ezelőtt 40 évvel, midőn megyénket beutazta, megsugta már a rendeknek a közlekedések iránti teendőket, mik nélkül jövendők sem lehet; de mi mind ezekből, bár azóta több hatály- és erély-dus férfiak ültek is megyei kormányunkon, — bár akartunk próbáltunk 's tettünk is valamit, — még sem okultunk. Siker sehol sem mutatkozott, mert az akarat sehol sem vala szilárd! Most a tettek, a kivétel embere, főispáni helytar-tónk oda vivé a dolgot, hogy a jövő év vége felé már a kész, minden macadamizalt uttal vetélkedő técsi bérczi uton hoz-hatjuk be szegény népünknek a szatmári olesó gabonát (*). Segedelmet kértünk azonban ezen utra a helytartó tanácsból, — aránylag a Szatmármegyének már ezen czéla kegyesen utalványozott segedelemhez. Ezen uti munka teljesítésére mintegy 93,700 napszám vala felvetve, melyből az idén 54,390 napszám dolgoztatott le. A szegény verhovinai járás nyomorból kiemelése az azt, a munkácsi, 's a gali-cziai-dolinai piacokkal öszveköti utvonatok tervezet-tek; létesül-e ezen terv, nem késtem, illy kormány alatt. Ezeket kivül öszve fog költetni Marmaros Körösmezőn ke-resztül Galiciáján, — Szacsalon keresztül Erdély testvér hazával, 's Borsán keresztül Bukovinával. — Jövendő jólé-tere e népnek, megtétetvük az előlépések; jelen insége el-háritására pedig főisp. helytartónk 100 p. ftal aláírási ivet nyitott meg, 's az ebből bejövő öszveg, azon tisztviselőknél — pénztárba maradt fizetéseikkel együtt, — a szegény nép közt ki fog osztatni; ezenkívül minden verhovina-járási föld-desurak föllognak szólítani, hogy jobbágyaiknak a jövő ta-vaszra vetnivaló magot szerezzenek. — A megyénkben szál-lásoló zászlóaljtoti megszabadításunkat, mert köztök 's polgáraink közt némi verekedések történtek, 's mert — ugy hiszszük, hogy nálunk a vagyon- és személybátorság veszé-lyezettve nincs, minden módon kéni fogjuk a helyt. tanács-tól; holott nálunk, ha katonaság nincs is, nem épen ritkák a verekedések; — 's a személy- és vagyonbátorság? hisz épen azok részéről, kiket a katonatartás terhe nyom, érke-zen többtöbb folyamodványok, a katonaságnak a megyében-hagyatása iránt. De azért mi mégis kérjük, mint már többször is a katonaságnak inneni elletetését! 'S az ügét lovag szá-nakozva tekint a circulus vitiosusra, vagyis, hogy jobban mondjam a — Ringelspielre. — A nm. helyt. tanács az utolsó követelést alkalmával elkövetett vétkes kicsapongások-ban részt vett lelkészeknek egyházi hatóságuk előtt leendő megbüntetésüket elrendelvé. Jármy Imre kir. tanácsos el-nöklete alatt egy, külmegyei tagokból szerkesztendő törvény-szék tündéri el feleltük, ezen kihágásokért a páleztát, 's mi több, a hibásaknak találtattak költségén! — Mi végre mind-nyáján oda utasítottunk, hogy előbbkelő tisztviselőink szál-lásainál szolgáló megyei középületeket a begyült nép tanya-helyévé (***) fordítani ne engedjük. — Mi meg akarnánk ugyan e külmegyei törvényszéket szabadulni; részint, mert által a Nemesis biztosab elnemkerülhetését látjuk; de a Ringelspiel csak Ringelspiel marad. — Ezen különben hat légit tartani szokott közgyűlésünk a mostani érlelyes kor-mányzat alatt 3 hét múlva berekesztetett; legalább több ideje marad már most in partibus a tette annak, ki tenni akar! És most végül a körülbelül 1500 száma rugó scontrot kel-leme megemlitem, ha a Pesti Hírlap érd. levelezője az 593. számban már meg nem előzött volna, de nem is hiszem, hogy lezkeadásokban fölülmulhassam őt. A gyűlésen meg nem jelenőknek is szép, jó és épületes lezket tartott, bár csak már az érd. levelezőt is gyakrabban láthattuk volna soraink között. Talán traditióból tudja, hogy olly kevesen valánk jelen? hallottuk ugyan néhány szónoklatát; láttuk, hogy olvasgatott zöld asztalunknál néhány francia könyvet, és ez jó! mint ő szokta mondani, de hogy lezket adott a gyéren megjelenésért az ifju sarjadéknak, midőn ő sem áll még vén eserfáink sorában, 's midőn ő vala egy, ritkább vendégeink közül, ez idő- és papír-vesztegetés volt! Mert bizony közepén ülő férfaink folytonos éber figyelem-mel kísérek a tanácskozás tárgyait, ugy a vég- mint az első napon; 's hiány épen nem volt azért, hogy az éljen, vagy a lezugas gyéren, vagy épen nem hallatszott; hisz épen a Pesti Hírlap volt 's legelső vezére, kinek szavait azon lap levelezőjének jobban emlékebe kellene zárni, szokta volt mondani: „hogy sokakkal, ezerek-kei esatát folytatni lehet, de tanácsko-zni nem! Közleményemet egy ide illő 's meggyőződésemel-levő pártosorsosimhoz intézendő idegen nyelvű locussal rekeszteném be, ha nem volnék eskütt ellensége a sal-

*) Nem szólhatok igazabban főispáni helytartónk ezen nagy-szerű tervére, minthogy a megnyitandó ut nagy napján elmon-dandjuk mi is neki, mit a római nagy szónok Caesarnak mondott: „tam in hoc affirma, et hoc paco dicam tua, nul-lam in his laudem esse ampliores, quam eam quam hodierno die consecutus es.“ — A lev.

**) A verekedés helyévé kitélttől meg akartak bea-nunkat kimélni. — Lev.

lang- és dillettanti musnak, mellyek sokasága el-len a Pesti Hírlap érd. levelezője olly nagyon kikel, 's talán épen azért, mert igen sokszor sallangozza fel 's pitykézi ki olly örömet polgárok közlekedéséi; így te-hat csak magyarul, egy természetlani igazság eszembé-öt-lése segítvén ki a bajból, szölok pártosorsosimhoz, hogy ti. minél több sugár gyül öszve a gyűfok-ban, annál hamarabb lábra kap az éghető tárgy!! It rejlik az egység eszméje. E. K.

BUDAPESTI HIRHARANG. A pesti lövészesapat nem rég arról tanácskozván, hogy egyenruhájukon az „V. Ferdinánd“ foglalja-e az Iső helyét? ezen utóbbinál megma-radás határozottat el. — A budai várhegyi alagut díjgyé-zéke szerint gyalog ember 1 krajczárt, targonczás kettőt, üres kocsit 4—8, terhes kocsit 6—12 krajczárt fog fizetni pengőben. Embereknél az nem tesz semmi különbséget, hogy üresek-e vagy nem. Ellenben a Híre jár, hogy Pesten a zsi-dók egyesületet alkottak, mellynek tagjai arra kötelezik magokat, hogy olly hírsorsosukkal minden viszonyt végekép megszüntetnek, ki ellen küsz, hogy valaha uszoráskodott. Ez igen szép, 's alkalmasint többeket el fog az uszorásko-dástól riasztani; haszon azonban mégsem lesz belőle nagy, mert a keresztény uszorások száma azért nem fog csökken-ni, sőt majd inkább nagyobbul, ha a concurrentia gyérül-end. — Nem rég egy író halt meg, kinek következő siri-ratot indítványoztak: „Eletében igen sokat kezdett, de csak egyet végeztet be — életét!“ — A nemzeti színházban majd egy évi vajadás után csakugyan megszületett a várva várt „Don Pasquale“ című daljáték, és több dala tetszett ugyan, de hosszú életet mégsem jósolhatunk neki, mert egyetlen kedves melodia sincs benne. Ellenben a dráma ugyancsak élénk jeleit adja az életnek, a játékszini választmány pár nap előtt fogadta el Szigligeti „Arviz“ című három fölvo-nos népszínművét, mellynek hatása alkalmasint a „Szököt katonák“ sikerével fog vetélkedni. Egy pár olly egészeség fővárosi jellem van e színműben rajzolva, mellyek a legszi-gorubb bírálot is kiélgejthetik. Biztosíthatni tehát a közön-séget, hogy a lövő bójt folytatban nemzeti színházunkban csakugyan nem fog bójtolni. — Most jelent meg Tóth Lőrinczről az „Utí Tarca“ 6ik, vagyis utolsó füzeté, mellyben Paris város érdekes leírása foglaltatik. A hat kötet ára négy forint, 's a kötetek egyenkint külön is megszereshetők. Ezen utazási munkát egyéb dícséretes oldalon kívül külö-nösen az is ajánlja, hogy minden utazó magyarnak biztos vezérül szolgálhat, mit eddig csak idegen nyelvű drága ka-lauzok által leheté elérni. — Budapestén a hus rendkívüli drágasága miatt számos társulat készül létesülni, mellyek tagjai arra kötelezendik magokat, hogy a husár leszállítá-sa előtt hust enni nem fognak. Ezenkél a Leopold-városban aláírási iv kering, mikép e pillanatban halljuk, melly Pestmegye közlegő gyűlése elibe fog terjesztetni a husár leszállítatása iránt. Az aláírók száma már nyolcezer körül jár, 's a folyamodást hústól tartózkodás miatt elsová-nyult küldöttség fogja a terem asztalára tenni. — Majd valamennyi lap közlé a pesti fejőstehenek számát, vélemé-nyünk szerint érdekes lenne a dajkák számát kipuhatolni, mi egyszersmind megmutatná, hány jó anya nincs Pesten. A szamarok számát bajos meghatározni, mivel ezek mindig fognak 's szaporodnak. — Egy józsefvárosi házi ur annyira megverte lakosinak egyikét, hogy életéhez nem igen nagy remény van. Ezen házi ur bizonyosan nem magyar, mert a magyar háziurak nemcsak nem bántják szelleireiket, hanem inkább teljes udvarisággal hagyják magokat általuk zaklatatni, 's végre talán még egészen ki is szoríttatni. — A köz-ponti vasut ügyében meg két mérnök nyilatkozott az igazga-tóság elen, meg pedig olly súlyosan, hogy valóban eszo-dálni kezdjük az igazgatóság folytonos hallgatását. Ez úgy körül magunk is kissé puhatolozni kezdünk már, 's hiteles felfedőzéseinket annak idejében közönség elibe fogjuk jut-tatni, mert az ügy rendkívüli fontossága legnagyobb figye-lmet és nyilvánosságot követel. — A nyilvános dologház vá-lasztmányához számos szegény ember fölvetélt folyamodott, de kérdés, fog e kérelmek teljesülhetni, miután fölvilágosult száadunknak a gonosztevők sorsa enyhítéséről kell gon-doskodni, 's így kevés idő és pénz marad, hogy a böcsü-letes szegény ember is mindig kenyérhez juthasson erejéhez mért munka által. Más szegények ellenben betegeknek tet-tetik magokat, hogy kórházban nyerhessenek ételt és me-leget. Táncevigalmaink száma azonban e miatt nem esök-ken, 's azért mindnyáján nyugotokat lehetünk. — Guizot bi-zonyosan nem is álmodja, milly szörnyű vész fenyegeti őt Magyarországi fővárosából, mellynek talán nevé sem tudná hibátlanul kimondani; ugy van, Pesten háboru indított meg a francziák ellen, az „Eletképekben“ bizonyos Szilveszter ur által, kinek neve utolsó a kalendáriumban, 's bizonyosan az irodalomban is az marad, ha erejét, vagyis inkább gyön-geségét illy europaszerte diadalmas ügyre pazarolja, melly már egy híres magyar doctor fegyverét is megemésztette. — A pesti városi tanács és választottsági teremében új rendszerrel próbafutás történné. Valak az bizonyult be, hogy mindkettő sok fát kíván. Megyei teremekben sokkal hama-rabb fejtődik ki a hőség, habár csak szalmával fűtetnek is. — A nm. h. tanácsotól parancs érkezett, melly szerint a Rókus-kórházra ügyelő városi bizottmány ezentul magyarul tartozik jegyzőkönyvét szerkesztetni. — Nem udjóság ugyan, hogy Budapestén sokan érdemtellenül nyomorral küzdenek, de még-is szabad lesz talán e néhány sort ide csatolnunk. Egy fiatal kir. táblai hűjegyző, ki a magyar irodalom mezején is ismere-tessé lön, jelenleg olly mostoha körülmények közt van, hogy kétségbeeséssel küzd, 's leginkább valamely kereskedőhöz irodájában szeretne alkalmazást nyerni, hogy jövendjét biztosan megalapíthassa. Iskoláit jól végzé, írása igen szép 's tökéletesen correct, mi nálunk még most is ritkaság, a magyar, német 's diák nyelveket jól beszél, a francia és

olasz nyelvben pedig meglehetősen jártas. Kik tehát e sors-tól üldözött, jeles tehetségű 's szorgalmu ifju segítini ki-vánnak, hogy böcsületes munka után böcsületesen élhessen, szíveskedjenek írni a hatvanutczai böcsületesen élhessen, letén Nagy Ignácznál tudakozódni. Az „Ungar“ t. szerkesz-tője e sorok átvételére kéretik. —

Pozsony, jan. 3. (Egy szó a középponti vagyis pestmegyei országról.) Jól tudom, hogy a t. olvasó kö-zönség nagy részének jelen tudósításom által sem újat, sem öröndetést nem mondok; azonban lesznek mégis, gondo-lom, némelylek, kik mostani télen Pestre utazni szándéko-zván, előre értesítettni kívánnak azon gyönyörűről, melly rá-jok várakozik, 's így a nyilvánosság elibe böcsütem azt. — Az engesztelhetetlen sors mostani téli időben hazánk több megyéin átutazni kényszerített. Előre tudtam ugyan számos tapasztalásból, hogy terjedelmes szép honunkban, hol már igen sok széppel és dícsérettel találkozhatni, utaink épen nem szépek, annál kevésbé dícséretesek. De olly orszá-gutat, millyent mostani utazásommal, midőn Pestmegyén, ha-zánk nagy reményű (?) középpontján átmentem, külö-nösen Hatvantól Bagig láttam 's fájdalom! tapasztaltam, hogy létezhessek, soha sem hittem volna. Ugy vélem, hogy t. ol-vasóim is, kiknek képzelő-tehetségében épen nem kételke-dem, de ha az említett utat sáros időben talán még meg nem próbálták, leheden, hogy olly rozsz, elhagyott 's minden emberi felügyelés nélküli kereskedési országot Magyarhonban, még pedig Pestmegyében, hova minden mag-yar (mikép minden török a nagy Mahomed koporsójához) életében legalább egyszer utazni kívánkozik 's hova aristo-cratiánk tömött (?) tárczája gyakran kiürítettetés végett utazik, képzelhessenek. Azoknak, kiket még a sors kedvetlen idő-ben az említett utra nem vezérelt, ováskép tudokra adom, hogy az a feneketlen agyagos sárnak 's pocsoljával felt nyaktörő gödröknek egyesült középpontja; valamint a vonó-marhák, hacsak nem Pegasus fajtájából valók, elkerül-hetetlen temetőhelyök. Bár merre tekintsen itt az ember, pá-rája-szakadt szegény marháat láthat feküdni, és sokszor még szegényebb gazdáját, kinek talán egész vagyona e marha volt, mellette egészen kifáradva, könyes szemekkel a felü-gyelőség hosszas életeért fo há sz ko d ni. Kinek nem esnek meg szive olly látványon, kivált ha magát is hasonló veszté-lyben találja? A közellevő lakosoknak véghetlen uszorás fu-varozásuk tekintetéből, midőn Hatvantól Bagig egy posta-állomásra egyszerű könnyű utazó-kocsiba befogásért 30 v. ftot kérnek, nem hihelem, hogy az említett ut szándé-kosan nem hanyagoltatik el, sőt meg is rongáltatik, élelmeket fuvarozásból kereshetni remélvén *). — Ha azok, kiknek Pestmegyében az utcsinálás áll, az em-lített uton olly módon, mint a tudósító 's más több utazó, télen által csak kétszer utaznának is, tudom, hogy nagyobb figyelmet áldoznának annak javítására. Nem akarom víz-gálni, miért hanyagoltatik el Pestmegyében annyira az ut-csinálás; de bár mi legyen is oka, az mindig jele a vétkes hanyagságnak 's felebaráti szeretetlenségnek, melly a mü-veltebb század szellemével egyáltalában meg nem fér. — Egyébiránt haladunk ugyan! de ki illy utakon járni szeret, könnyen elsüllyedhet. — Bor sos Mihály.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Londoni jan. 5. lapok a londoni és dublini hatóságok küldöttségeinek, mellyek a királynéhoz jan. 3án szabak gabnakereskedésért folyamodtak, fogadta-sát a windsori palotában, írják le. Mindkét küldöttség a trónterembei vezetetés előtt megvendégeltetett. Előbb a londoni küldöttség, melly a lordmayorból, hét aldermenből és 110 tanácsnok és tisztviselőből állott, böcsütem be; a levéltárnok (recorder) felolvasa a rövid folyamodványt, mellyben az mondatott, hogy bár milly gazdag és hatalmas a nemzet, mégis ő felsége ir általvalóinak nagyobb, an-gol és skót általvalóinak pedig szinte nagy része burgonyá-ból él. Most e növény megromlása miatt a nép drágaság söt éhség vesztélyének van kitéve. A nép szenvedési hibás tör-vényeknek tulajdoníthatók, mellyek a legszükségeseb élelmi szer, a gabna behozatalát adó alá vetik és korlátozzák, kérik tehát ő felséget, hogy királyi jogánál fogva a réveket a sza-bad kereskedésnek megnyitassa. A királyné erre lényege-sen azt felelé, hogy a parlamenti ülések megnyitását épen az előadott okoknál fogva tüzte ki közelebbre, 's hogy a parlamentnek a nép ideiglenes insége elháritására valamint állandó jöllétének megalapítására czélzandó bármilly hatá-rozatát megerősíteni kész leend. Az audientia alatt Albert hg a királyné oldalán, a trón mögött pedig a ministerek és az udvari urak és hölgyek állottak. A királyi válasz után a lord-mayor, a legöregebb alderman, és a folyamodvány felo-vasója és támogatója a királyné kezét megcsókolták. — Az ezután bevezetett dublini küldöttség folyamodványa sokkal hoszabb és keményebb szerkezetű volt, 's az mondatott benne a királynénak, hogy ir általvaló közt négy millió pusztán burgonyából él, gyakran ezzel is igen szűken van elláva 's az idei rozsz termés miatt a legnagyobb inségben és élha-lál szélén áll. A királyné válasza nem közöltetvén, csak az mondatik a lapokban, hogy az is hasonlóan kegyes volt.

O'Connell kinyilatkoztató, hogy a parlamenti ülésekben részt veend és a gabnatörvények eltörlését, akár Peel akár Russel indítványozza, teljes erejéből támogatandja. A Presse következő statistikai adatot ad az angol lapok elterjedtségéről. A Londonban mindennap megjelenő 9 hirlap közül a Times, M. Chronicle, M. Advertiser, Globe, Sun és Shipping-Gazette, mellyek összesen mintegy 40,000 ezer példányban terjesztetnek, azet, kisebb-nagyobb mér-tékben a gabnakereskedés eltörlése mellett, a M. Herald, M. Post és a Standard, mellyek naponként csak 12,000 pél-

*) Azt, hogy szándékosan rongáltatik, nem hiszszük. Szerk.

dányban kelnek el, ellene vannak. A vasárnapi lapok közül 15 (240.000 példány) tartolja, 5 (59.000 példány) ellenzi az eltörölést. A „Ligue” és „Oeconomist,” mint a gabonatorvény elleni társaság roppant terjedelmű lapjai, valamint a nem londoni sajtó, de eltörölni kívánják a gabonavámot.

FRANCZIAORSZÁG. Paris, jan. 7. A követkamara választmányi választmánya jan. 5-7. üléseket tartott, melyekben a ministerek a kívánt felvilágosításokat megtették. A választmány ezekkel tökéletesen meg volt elégedve, am-bár St. Marc-Girardin hosszu beszédeket tartott. A felirat még a hét folytán vívet választott jegyző által elkészített, 's közlésben előterjesztett felv. úgy hogy jövő hétfőn (12) felette a nyilvános viták elkezdhetők. A választmány ter-vezetékének védelmét Peyremont ur vállalta magára.

Paris, jan. 3. Az ellenzék csatavesztésének okai több rendbeliek. 1) A nemzet erkölcsi állapota, 2) a királyság személyes befolyása a kamarákra, és 3) főképp magának az ellenzéknek tehetetlensége. A nemzet erkölcsi állapota a forradalom, a császárság, a restauratio és a juliusi forradalom természetes következménye. A paraszt rend birtokhoz jutott, a nemesség ősi jogait elvesztette 's politikailag sem-mivé lőn, míg a középrend politikai osztályt emelkedett. Az alsó rétegekbeni nyugtalanság az igazgatás, a hadsereg, a nemzetőrök, a választó testületek és minden birtokoló osztályok összes érdekei által elfojtatik; a kézműves átlátja tehetetlenségét, az irók nyugtalan osztályt elveszti a hitelt, az ügytelen prókátorok kora lejár; a vagyonos osztály hatalma és gazdagsága gyarapítására törekszik; 's mindenki érzi, hogy ez csak csend idején lehetséges. — A királyság személyes befolyása a nemzetre semmi, de a kamarákra te-memes. A királyság a csend, a gazdagság, a birtok, ke-reskedés, és ipar képviselője, 's tehát nagy hatást gyakorol a kamarára, az ellenzék tagjait sem véve ki. — Végre az ellenzék tehetetlensége üzenőt év óta bel bizonyult tény. In-dulatainál fogva összefüggő részek zagyaléka: a kis

számu lafajettistákban a constituante gyenge emlékei, a legszűkebb baloldal némely tagjainál a convent iránti terde-lekesség, mely legfeljebb egy kis napszámos-zenebonát, nem pedig forradalmat idézhet elő. Odilon-Barrot pártjánál természetellen vizsgálóztatása a restauratio alatt elhangzott panaszoknak, Thiers pártjánál folytonos törekvés az imperia-lismust, egy kis Cousin-téle philosophiával felcizomáz-va, a mostani képviselői kormány czégre alatt becsempéz-ni. Mi az ellenzék többi töredékeit illeti, csupa egyénisé-gek, minők Toequeville, Corcelles, kik indokaik szerint a kamara legjobbjai közé tartoznak, valamint az ékesszavu Lamartine, ki még maga sem találta fel magát. Hiába tö-rekszenek Thiers és Mignet a baloldal cserepelt összefor-rasztani. — Ez valódi oka a ministerek győzelmének.

Jan. 7-ig még mintegy 40 ellenzéki tag nem érkezett meg Parisban, Thiers közlönye sürgetve hiva őket, hibá-jukat, miszerint a kamara első munkálataiban részt nem vettek, jóvá tegyék és mennél előbb megjelenjenek.

AMERIKA. A washingtoni congressus tanácskozásai, egy dec. 15-keig terjedő tudósítás szerint, leginkább az oregoni kérdés körül forogtak. C. J. Ingersoll ur a képviselők há-zában az ottani gyarmatosok egy emlékiratát terjesztette elő, melyben a congressustól azt kéri, hogy az Egyesült sta-tusok törvényei ama területekre is kiterjesztessenek, az kizá-rólóg elfoglaltassék 'stb. A tanácsban Benton ezredes szinte az Oregonvidéket letelepült északamerikai polgárok sokkal mérsékeltebb folyamodását nyújtotta be: hogy a congressus őket olyanképen, mint Anglia az angolokat az indiánok el-len ótalmazza és köztük ideiglenes kormányt állítson fel, különben független köztársaságul lesznek magokat kikiáltani kénytelenek. Az előbbi folyamodványról azt mondják, hogy Ujyorkban kóhollatott; az utóbbit bizonyos Dr. Elijah White hozta Oregonból Washingtonba 's a congressusban helyet és szavazatot kíván. — A Washington National-Intelligen-cer azt hiszi, hogy e kérdés felett az alkudozások Angliával

ismét elkezdetni fognak, még pedig egy egészen új, 's Polk által ajánlandó alapon. — A congressus egyéb munkálatai-ból azt emelik ki a lapok, hogy a képviselőház rendtartá-sának azon szabálya, miszerint egy szónoknak egy húzom-ban csak egy óráig volt szabad beszélni, nem különben mint az, hogy a rabszolgák emancipációját indítványozni szabad ne legyen, eltöröltettek.

A déli statusokban a rabszolgák felszabadítása kísértek meg. Mason-Connyban, (Kentucky) a rabszolgatartók egy igen nagy fontosságu gyűlésben következő határozatot hoz-tak: „A rabszolgaság lassankint eltörölésé, összekötve gyar-matosítással, egyedül igaz politikának tartjuk Kentuckyban 's reméljük elérheti azon időt, melyben a status polgárai e rendszert elfogadják. Azonban, midőn ezt itten nyil-ván kimondjuk, visszataszítunk minden rokonszenvet a dí-vatos abolitionismus iránt, sőt ezt mint veszedelmezt és vak-buzgót félrevetjük, mert csak késlelteti azon időt, melyben statusunk a rabszolgaság bajától megmentve leend.”

Az egész északamerikai hajóhad következő hajókból áll: 10 sorhajó, 14 fregát, 23 sloop, 8 brig, 8 schooner, 8 gőzös, 4 tárhajó, összesen 75, 's ezeknek 2/3 a activ szol-gálatban van. E tekintélyes erőre komolyan figyelemzetti a M. Chronicle (Palmerston I. lapja) az angol kormányt, de még inkább arra, hogy egy amerikai matröz havonkint 70, egy angol pedig csak 50 shilling szoldot kap, 's az Egye-sület statusainak 6400 matrözi közül csak 960 született amerikai, a többi, néhány svédet és hanzait kivéve mind angol. Illy körülmények közt a Sun érvezt az, hogy a lassu Haddington gróf helyett Ellenborough gróf vette át a tengerészeti tárczát.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szer-keszti Sz e n y e y J ó z s e f. (Szerkesztőség: szállás urintza Horváthház 450d. sz. a. 156 em.)

Hivatalos tudósítások.

(32) **Bírói árverés.** (1, 3) (312) **Ugar Hirschl Ábrahám elleni csödper.** (1, 3)

Az országos alapítványok részére bíróság megítélt 17554 fl. 36 kr. pengő summának fedezésére 1. Fejér megyében kelezett Duna-Pentele mezővárosában bírói zar alá vett egy szalas tolyga erdő-vágás, zöldvetések, 19 darab hűs- és kocsilók, 10 darab járnos okor, 13 tehén, hintók, szekerek, ezüstnemek, fegy-ve-rek, egy ezüsttel kivert nyergeszerszám, mahagoni-, cseresnyes- és diófa- legújabb izlésű szobabu-torok, tükörök, csillatok, agyéneműk, egy zongora, egy Hüssel-féle refractor 8 1/2" üveggel átmerőben, cometa keresővel, 's néhány darab remek művészeti életnagyságu mellszobrok carrarai mrványból, ugyszinte több egyéb becses ingóságok 1. évi januar 27-ken reggeli órákban a helyszínen Fáj hely-ségben árverés útján eladatulni fognak. Költ Hidas-Nemethiben januar 31-ken 1846.

Határnap januar 30-dika 1846. 45491. Sopron vármegye jelentése szerint, Ungar Hirschl Ábrahám németkeresztúri izraelita kereskedő hitellelő csödületére 1846-diki évi januar 30-ka tüzetven ki határnap, perügyelővé Szarka Károly tiszti alügyész, tömeggondnokká pedig Rohrer József esküdt neveztetett. Mi is ezennel közhírré tétetik. Költ Karcson hó 16-dikán 1845.

Nagy Károly végrehajtó szolgabíró.

(26) **Bírói árverés.** (2, 3) A pesti e. b. váltótörvénysek határozatai nyomán Laekenbacher testvérek részére prof Fáy Istvánól 6500 p. fl. és járulékok erejéig bírói zar alá vett egy szalas tolyga erdő-vágás, zöldvetések, 19 darab hűs- és kocsilók, 10 darab járnos okor, 13 tehén, hintók, szekerek, ezüstnemek, fegy-ve-rek, egy ezüsttel kivert nyergeszerszám, mahagoni-, cseresnyes- és diófa- legújabb izlésű szobabu-torok, tükörök, csillatok, agyéneműk, egy zongora, egy Hüssel-féle refractor 8 1/2" üveggel átmerőben, cometa keresővel, 's néhány darab remek művészeti életnagyságu mellszobrok carrarai mrványból, ugyszinte több egyéb becses ingóságok 1. évi januar 27-ken reggeli órákban a helyszínen Fáj hely-ségben árverés útján eladatulni fognak. Költ Hidas-Nemethiben januar 31-ken 1846.

(329) **Váltólevelek megemmisítése.** (1, 3) 46776. Pest város tanácsa, Kaufmann Móricz és Ignác folyamodványuk következtében, két rendbeli váltólevelek, melyek közül egyiket Kaufmann Móricz 1843-diki május 19-én 320 p. fról saját rendeletére keletűl 4 hónap után lejáratul, — a másikat pedig Kaufmann Ignác szante szajt rendel-ményére 1843-diki jan. 7-dikén ugyan azon évi september utolsó napjára tett lejáratul Pesten fizetendő 3500 p. fról kibocsátott, mindkettőt pedig Boskovicz Márk által elfogadtatott 's Holtscher Lipótá for-gattatott, miután a Boskovicz Márk féle csödperben lett közöltetettük után eltévédtek, megemmisítését országzerte köröztetni kérvén; emélfogvást ugyanez szokott mód szerint közhírré tétetik. Költ Karcson hó 22-dikén 1845.

Ferdinándy Bertalan,
t. Abauj megye szolgabírája, mint kiküldött végrehajtó.

(25) **Hirdetés.** (2, 3) A főméltóság magyar kir. udvari kincstár részéről közhírré tétetik: hogy a pesti ugynevezett angol kisasszonyok nevelő-intézetében egy nemtelen származásu kincstári tisztviselő nevének-leány helye megürült legyen. Mivel az illető szülők vagy gyámokok a' végett értesítettek: hogy eziránti folyamodásukat legfeljebb folyó évi februar hónapnak utolsó napjáig bezárólóg a' magyar k. udvari kincstár iktatott hivatalába benyújtsák. Megkivántatnak pedig ennek elnyerésére e' következők: 1) hogy ezen nevelő-intézetbe jutni kívánkozó nevének valóságos magyar kir. kincstári, avagy harminczadi, sóházi, gazdasági, bányászti, vagy postai nemtelen származásu tiszt leánya, 's legalább nyolcz, legfeljebb pedig 12 éves legyen.

(316) **Pappana György és Domötör ell. csödper.** (3, 3)

Határnap januar 19-dike 1846. 45729. Szerém vármegye csödtörvénysekének jelentése szerint néhai Pappana György és Dö-mötör hátrahagyott vagyonra iránt csöd határozatván, a' hitelezők megjelenésé 1846. évi januar 19-dik napja tüzetven ki határidőül, 's tömeggondnokká Brochich Sándor Baacsince helység jegyzője, perügyelővé pedig Jovanovits Pál hités ügyvéd neveztetett. Mi is ezennel kirdirettetik. Költ Karcson hó 16. 1845.

2) Hogy az eszedő levelekhez következő négy rendbeli eredeti bizonyítványok mellékeltessenek, ngymint a) a nevének kereszt-levele, b) hímű-oltási, vagy arról szözü bizonyítvány; hogy a' nevének a' természetes hímű-oltás szerzesésén kigyógyult, c) orvosi bizonyítvány a nevének jó egész-ségi állapotjáról, és ep testi alkotásáról, 's d) az illető helybeli hatóságnak arról szözü hiteles bizo-nyítványa, hogy az említett intézetbe jutni kívánkozó nevének valóságosan nemtelen származásu legyen; végre az eszedő-levelben még azt is megjegyezni szükséges, hány élő gyermekök, vagy árvajok legyen az illető atyáknak vagy gyámokoknak, és mennyi időt töltöttek ugyan azon atyák kincstári szolgálatban.

(187) **Váltólevelek meg-emmisítése.** (3, 3) 36671. Zabolcs vármegye Nagykállay Akosnak folyamodása következtében, a' most mondott fo-lyamodó által Vadász Györgynek még gyermek éveiben általadott idő és soma feljegyzése nélküli váltó leveleinek megerősítését országzerte kihirdetettük 's azoknak a' mondott folyamodó törvényes bírója előtti bemutatására 1846-diki évi első napjára kitűzött határnapot közhírré tétetik kérvén, emélfogvást az előbeszátottak körülég közüdmásra juttatnak. Költ Mindszent hó 7-dikén 1845.

(254) **Duchange Éde elleni csödper.** (2, 3) Határnap januar 26-dika 1846. 44763. Pest városa tanácsának felírása szerint Duchange Éde ellen rendelt csödperben az illető hitelezők megjelenésére 1846-diki évi januar 26-dika tüzetven ki határidőül, tömeggondnokká Szecher Mihály, perügyelővé pedig Grisza Moricz hités ügyvéd neveztettek. Mi is ezennel kihirdetettük. Költ Sz. András hó 14-dikén 1845.

(145) **Kezesség oklevél-megemmisítés.** (3, 3) 33021. Ujvidék város tanácsa Gyozdanovics János helybeli polgár és fűszeráros folyamodványa következtében, folyamodó azon kezességi oklevélét, melyet Nagy András részére Putrikovics Istvánon levő 385 v. flnyi követelése biztosításául 1844-iki augustus 30-kan kiadott, 's mely 1836-iki september 16-kan be is táblázott, miután időközben eltévéd, megemmisítés eszközölhetése végett országzerte köröztetni kérvén, ugyanez szokott mód szerint kihirdetettük. Költ Sz. Mihály hó 9-dikén 1845.

(220) **Kotelevény-megemmisítés.** (3, 3) 38859. Zemplén megye, Kremer Mózes újhelyi izraelitának folyamodására — ugyanannak 1842. évi martius 17-ken 340 p. fról Veinstein Burik izraelita részére kiadott 's ugyanazon év april 25-dikán D. 168. sz. a. betáblázott, de a' mondott hitellelő elismerése szerint kifizetett kotelevénye elvesztét országzerte kihirdetettük kérvén, emélfogvást ugyanez közhírré tétetik. Költ Mindszent hó 21-ken 1845.

(297) **Bach Lúpót elleni csödper.** (2, 3) Határnap februar 3-dika 1846. 44630. Arad város tanácsának felírása szerint Bach Lúpót helybeli zsidó ellen csöd rendeltetvén, az illető hitelezők megjelenésére 1846-diki febr. 3-dika tüzetven ki határnapul, tömeggondnokká Petrovics Balázs tanácsnok, perügyelőül pedig Lázár György hités ügyvéd neveztetvén. Mi is ezennel kihirdetettük. Költ Karcson hó 9-dikén 1845.

Hirdetmény

(33) **Hirdetmény** (1, 3) a' bécsi cs. kir. baromvos-intézetben előadandó tanulmányok felosztása, a' lezkek kezdete és rendje 's a' tanuló és felszabadult növendékek felvétele 's jogai iránt.

A' bécsi cs. kir. baromvos-intézetben lezkek minden évben october 1-jével vesszik kez-detét. — A' tulajdonképeni baromvos tanulókorá két évig tart. — Hogy ha a' szükséges szigorú próbatételek alkalmával a' kívánatok eleget tett, az orvosi kar elnöke, dekáni és jegyzője 's az intézet igazgatója által alulit baromvos-oklevelet kap azon befozlalt joggal: „hogy austria monarchiában minden helyen szabad tetszésen letelepedhetik a' baromvosgyászatot egész kiterjedésében minden házi állaton gyakorolhatja, minden törvényes és jogbeli tárgyalásoknál nem csak a' lo hanem minden házi állat iránt mind szakértő és jogszertü tanu és bíráló ugy magányosok mind törvénysekék és hatóságok előtt használhatók, az ekkép szükséges bizonyítványokat 's törvényzabta okleveleket kibocsájtat 's az országos baromvos és állat-gyógytan tanítói hivatali elnyerése végett felléphet.” — A' loorvos oktatása szözü két évig tart, 's mind rendes növendék csak az felvétetik, ki írni 's olvasni tud, a' kovácságot megtanulta, néhány évig mind kovács katonaságnál vagy mestermesternél dolgozott, 's a' felül a' szükséges oklevelekkel bír. — A' tanulókor bevégeztével nyevendő felmentő-bizonyítvány öt képesé teszi, hogy austria monarchiában akarmelyik helyen mint loorvos letelepedhetik a' lögyogy-tant szabadon üzietni, a' lovak törvényseki megemlisítésnél mint szakértő tanu használhatók és törvényseki bizonyítványokat kibocsájtat. — A' patkolási kovács oktatása egy évig tart, 's csak azon kovácsok számára van, kik a' tanulókor bevégeztével a' polgári kovácsmesterség üzietésére képesek mondanának. Illy növendék, ha hogy a' patkolási tan igazgatósága 's tanítója jelenlétükben ezen műjartossága felül nyilvános probát tett, egy polgári kovácsmesterség üzietése végett az ő jartossá-gi fokozatának megjelölés bizonyítványt kap. — A' gazda oktatása csupan egy évig tart, melynek bevégeztével a' növendék minden baromvosyi gyakorlati felhatalmazás nélkül csupan azon tanról szözü iskolai-bizonyítványt kap. — A' loáni oktatás, katonatisztek, lovasok, lovasmesterek számára szinte egy évig tart, melynek bevégeztével a' tanuló minden barom gyógyászati felhatalmazás nélkül a' közönséges iskolai bizonyítványokat kapnak.

Csödületi hirdetmény

(31) **Csödületi hirdetmény** (1, 3) a' bécsi cs. kir. evang. hittudományi főiskolánál megüresült helvetiai vallásu dogma-tikai tanszék iránt.

A' bécsi cs. kir. evang. hittudományi főiskolánál a' helvet. vall. dogmatikai tanszék megü-re-sült. — Ezen deak nyelven előadandó tudományok, valamint is az ágostai vall. dogmat. tanítója egy-szersmind a' hittudományi bevezetést és a' hittudomány irodalmi történetét német nyelven az ágostai és helvét vallást követő növendékeknek közösen előadni kötieis. — Ezen állomást, melyhez 1500 p. fl. évi fizetés, és 1800 p. fl. és 2000 p. fl. évi fizetés elnyerhetési jog, valamint 150 p. fl. évi szálláspenz kötie van, elnyerni kívánók minden szükséges melléklettel ellátott folyamodásukat f. e. februar hó 15-dikig rendes hatóságuk útján a' cs. kir. also-austriai kormányának beadni kötieisek.

Birtok haszonbérlet. A' Tisza mellett Szolnok útján a' Kunság szom-szédóságban fekvő 500—3500 holdas több rendbeli majorsági birtokok alkalmas gazdasági épületekkel jutányos feltételek mellett 6—12 évre haszonbérbe vehetők, a' feltételek- 's a' birtok minőségéről alulit értesítést ad, Pest ország-ut Huszar-ház 156 sz.

Zauber Imre köz és váltóüggyéd. (31) (2, 2) (22) **Hirdetmény.** (2, 3)

Két egyén, kinek a' hajóépítésben gyakorlati tapasztalása van, és a' hajózási viszonyokkal magyar folyókön ismeretes, ugyszinte még más két egyén, ki a' hajósmesterséget megtanulta, és kellően kimu-lathatja, hogy magyar hajógyárakban hosszabb ideig dolgozott, mostantól kezdve több hónapokra e' részben alkalmazást kaphat: — bővebb tudósítást nyer-hetni Liedemann J. S. Frizyes urnál Pesten Ca' bizo-tosító intézet iradjában, feldunator a' Heirrich-féle házban). — Pesten 1846. évi januar 6-kan. (23) **Egy muzsikáló óraszekrény.** (3, 3) mely 14 hengerral ugyanannyi közkedvességü zene darabokat játszik, 's főképp kisebb vendéglő- vagy magány ét-teremekben alkalmazható, néhai Lapé-dato József esőválaszmányának határozatából szabad kézből el fognak adatulni. Megnézhető alulirntól nagy-híd-utczában 677-dik sz. alatt 2-dik emeletben főképp déli órákban. **Grizsa Moricz** csödtömeggondnok.